

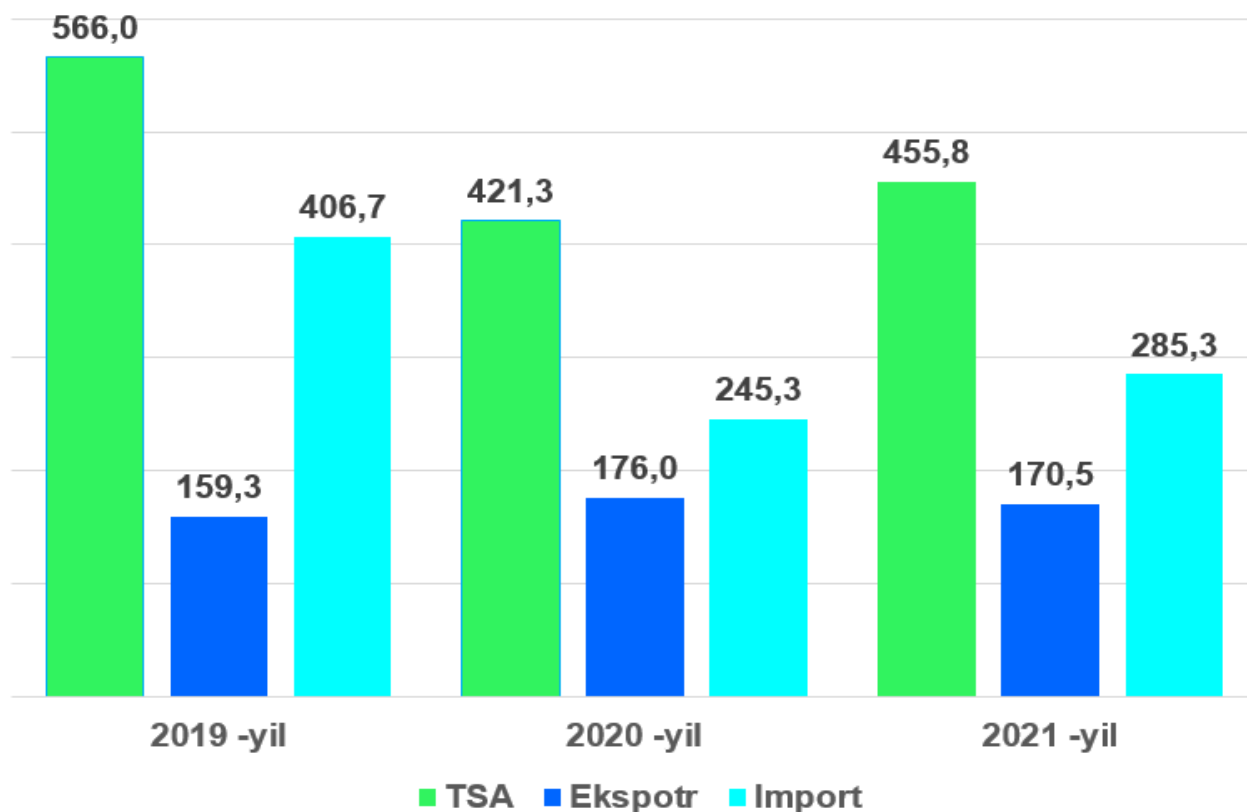
NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021- yil yanvar-may oylari uchun dastlabki ma'lumot)

Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021- yil yanvar-may oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 455,8 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan 108,2 % ni tashkil etdi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar-may, mln. AQSh dollari)

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

Navoiy viloyati, jahonning 62 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Kanada (19,0 %), Rossiya Federatsiyasida (17,5 %), Xitoy Xalq Respublikasida (13,7 %), Litvada (7,5 %) va AQShda (7,3 %) qayd etilgan.

**NAVOIY VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI
ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR
(2021- yil yanvar-may, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)**

Davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Kanada	86,6	83,7	2,9	19,0
Rossiya Federatsiyasi	80,0	13,0	67,0	17,5
Xitoy Xalq Respublikasi	62,4	33,1	29,3	13,7
Litva	34,2	4,9	29,3	7,5
AQSh	33,2	0,6	32,6	7,3
Turkiya	30,6	14,9	15,7	6,7
Qozog'iston	25,8	5,4	20,4	5,7
Yaponiya	15,2	-	15,2	3,3
Koreya Respublikasi	13,6	0,1	13,5	3,0
Ukraina	12,9	0,7	12,2	2,8

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo'llab-quvvatlash, import o'rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o'zgarishga erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

Xususan, qo'shni davlatlar Qozog'iston bilan TSA da so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSA Qozog'iston, Turkmaniston va Afg'oniston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda.

Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Kanada, Rossiya Federatsiyasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Litva, AQSh, Turkiya, Yaponiya, Koreya Respublikasi va Ukraina hissasiga to'g'ri kelgan.

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI HAJMI
(2021- yil yanvar-may, mln. AQSh dollari)

	Jami	2020- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Tashqi savdo aylanmasi	455,8	108,2	100,0
MDH davlatlari	130,9	118,1	28,7
Boshqa davlatlar	324,9	104,7	71,3

**NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR BO'YICHA
TASHQI SAVDO AYLANMASI HAJMI
(2021- yil yanvar-may, ming AQSh dollari)**

Tuman va shahar nomi	Tashqi savdo aylanmasi hajmi	2020- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	455 804,7	108,2
Navoiy sh.	291 442,6	109,8
Zarafshon sh.	7 401,2	2,6 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	104 414,2	122,2
Konimex	1 137,4	66,8
Qiziltepa	8 474,3	46,0
Navbahor	11 625,4	65,2
Nurota	5 303,9	78,9
Tomdi	3 196,8	9,9 b.
Uchquduq	2 882,5	2,9 b.
Xatirchi	16 376,0	3,2 b.
Bo'linmaydigan hajm	3 550,4	-

2021- yil yanvar-may oylarida tashqi savdo aylanmasi hajmi 455,8 mln. AQSh dollarini 2020- yilning mos davriga nisbatan 108,2 % ni tashkil qilmoqda.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan to'rtta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Kanada (80,8 mln. AQSh dollari), Xitoy Xalq Respublikasi (3,8 mln. AQSh dollari), Afg'oniston (3,1 mln. AQSh dollari), Singapur (2,5 mln. AQSh dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 16 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

**NAVOIY VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN
TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI**
(yanvar-may, mln. AQSh dollari)

Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Kanada	0,2	23,3	86,6
Eksport	0,1	23,3	83,7
Import	0,1	-	2,9
Saldo	0,0	23,3	80,8
Rossiya Federatsiyasi	73,8	54,4	80,0
Eksport	17,8	17,0	13,0
Import	56,0	37,4	67,0
Saldo	-38,2	-20,4	-54,0
Xitoy Xalq Respublikasi	117,0	63,0	62,4
Eksport	36,4	13,9	33,1
Import	80,6	49,1	29,3
Saldo	-44,2	-35,2	3,8
Litva	6,8	39,9	34,2
Eksport	2,2	1,9	4,9
Import	4,6	38,0	29,3
Saldo	-2,4	-36,1	-24,4
AQSh	13,8	14,4	33,2
Eksport	0,1	0,1	0,6
Import	13,7	14,3	32,6
Saldo	-13,6	-14,2	-32,0
Turkiya	44,5	19,6	30,6
Eksport	6,7	9,0	14,9
Import	37,8	10,6	15,7
Saldo	-31,1	-1,6	-0,8
Qozog'iston	26,6	22,6	25,8
Eksport	3,8	2,4	5,4
Import	22,9	20,2	20,4
Saldo	-19,0	-17,8	-15,0

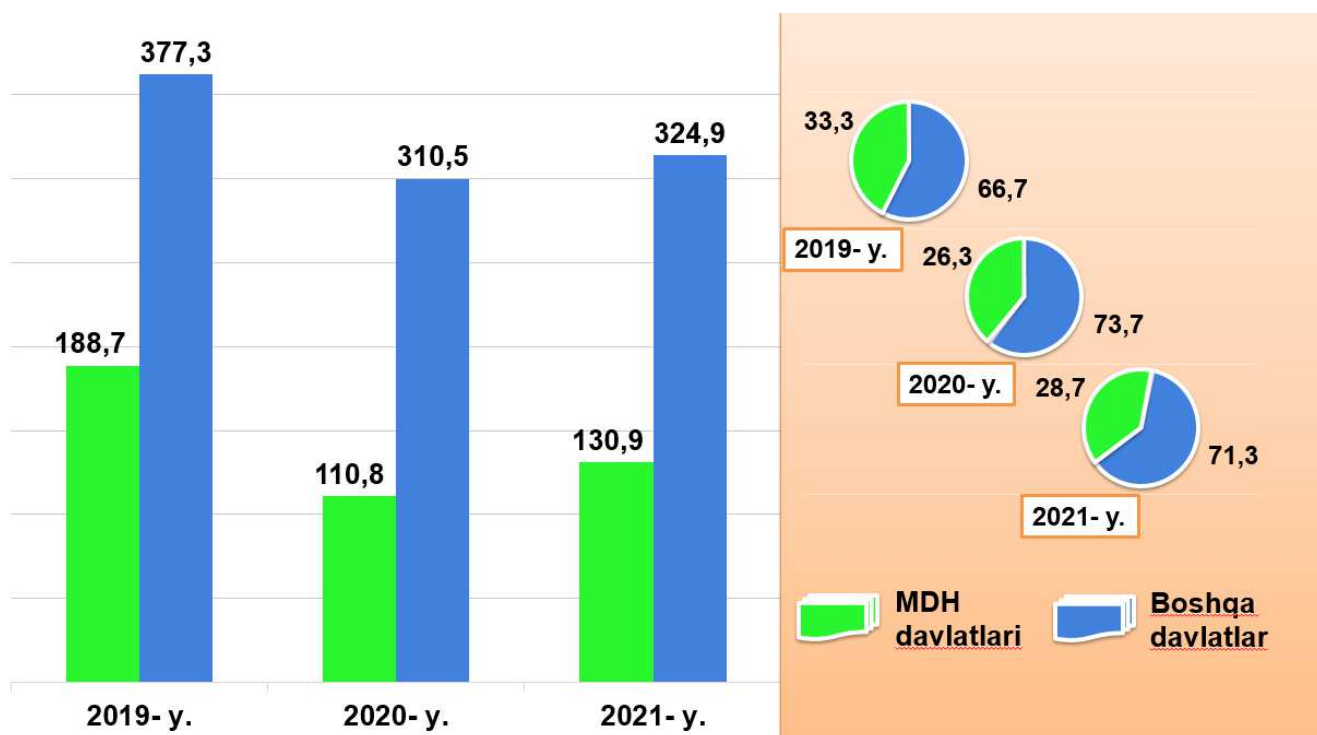
Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Yaponiya	31,9	3,2	15,2
Eksport	4,0	0,2	-
Import	27,9	3,0	15,2
Saldo	-23,9	-2,8	-15,2
Koreya Respublikasi	18,9	33,7	13,6
Eksport	-	-	0,1
Import	18,9	33,7	13,5
Saldo	-18,9	-33,7	-13,4
Ukraina	1,1	8,0	12,9
Eksport	0,7	1,0	0,7
Import	0,4	7,0	12,2
Saldo	0,3	-6,0	-11,5
Chexiya Respublikasi	1,7	3,5	10,3
Eksport	0,7	0,1	0,2
Import	1,0	3,4	10,1
Saldo	-0,3	-3,3	-9,9
Germaniya	36,5	6,1	6,9
Eksport	-	0,1	-
Import	36,5	6,0	6,9
Saldo	-36,5	-5,9	-6,9
Belarus Respublikasi	76,6	0,6	5,7
Eksport	0,3	0,3	0,7
Import	76,3	0,3	5,0
Saldo	-76,0	0,0	-4,3
Italiya	6,7	2,9	5,5
Eksport	-	-	-
Import	6,7	2,9	5,5
Saldo	-6,7	-2,9	-5,5

Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	0,8	0,9	3,9
Eksport	-	0,1	-
Import	0,8	0,8	3,9
Saldo	-0,8	-0,7	-3,9
Turkmaniston	2,4	7,3	3,5
Eksport	1,6	6,9	2,6
Import	0,8	0,4	0,9
Saldo	0,8	6,5	1,7
Eron Islom Respublikasi	2,5	1,2	3,2
Eksport	1,6	-	0,2
Import	0,9	1,2	3,0
Saldo	0,7	-1,2	-2,8
Afg'oniston	0,4	0,2	3,1
Eksport	0,4	0,2	3,1
Import	-	-	-
Saldo	0,4	0,2	3,1
Estoniya	1,2	1,9	2,5
Eksport	0,1	-	-
Import	1,1	1,9	2,5
Saldo	-1,0	-1,9	-2,5
Singapur	0,3	1,4	2,5
Eksport	0,3	1,2	2,5
Import	-	0,2	-
Saldo	0,3	1,0	2,5

Tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2021- yil yanvar-may oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 28,7 % ni tashkil etdi.

**NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH
MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING
HAJMLARI DINAMIKA**
(yanvar-may, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning tashqi savdo aylanmasi 2021- yil yanvar-may oylarida 2020- yilning shu davriga nisbatan 104,7 % ni, jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 71,3 % ni tashkil etdi.

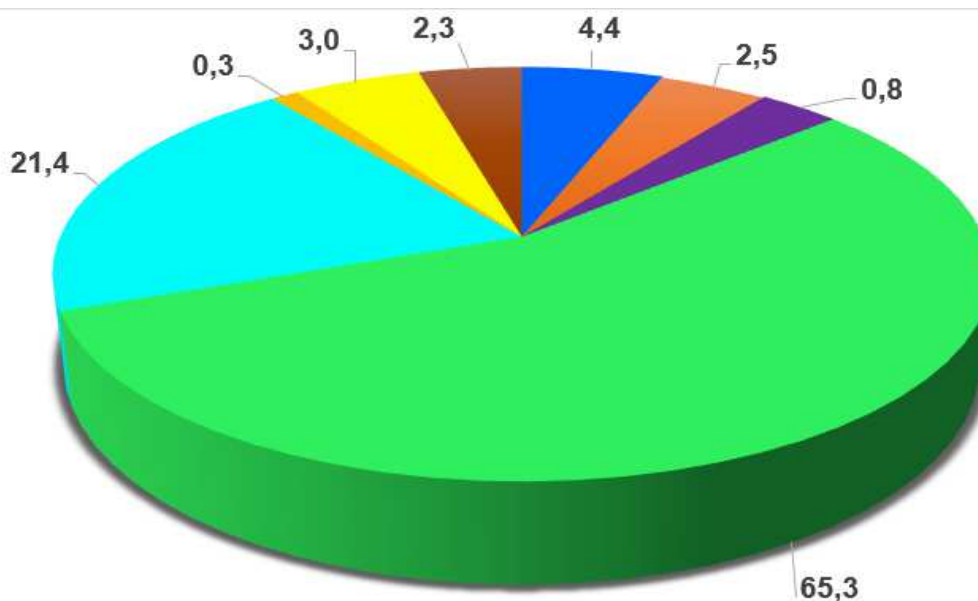
NAVOIY VILOYATINING EKSPORTI (2021- yil yanvar-may)

Hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksporti bilan shug'ullanuvchi xo'jalik yurituvchi subyektlarning eksport hajmi 170,5 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. 2020- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 96,9 % ni tashkil etdi.

Eksport tarkibida asosan katta ulush kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (65,3 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (21,4 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (4,4 %) hissasiga tog'ri kelmoqda.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-may, ulushi, % da)

- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar - 4,4 %
- Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari - 2,5 %
- Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar - 0,8 %
- Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar - 65,3 %
- Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari - 21,4 %
- Mashinalar va transport asbob-uskunalar - 0,3 %
- Turli xil tayyor buyumlar - 3,0 %
- Xizmatlar - 2,3 %

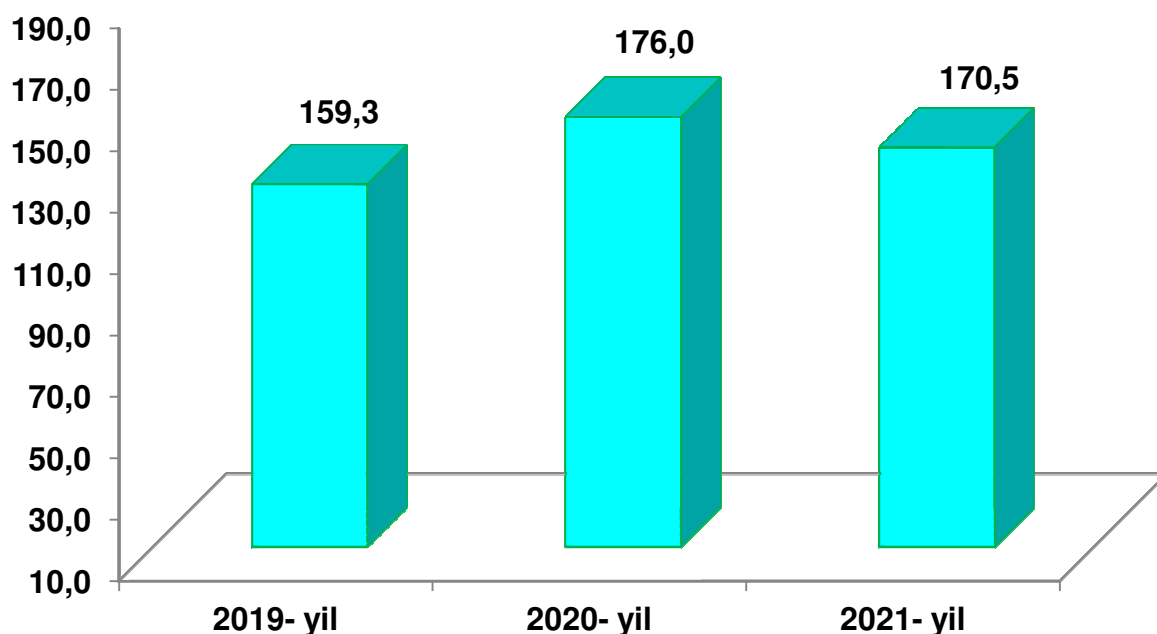
MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA EKSPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar-may)

XSST tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da
Jami eksport	170,5	96,9	100,0	25,0	55,1	100,0	145,5	111,4	100,0
shu jumladan:									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	7,5	174,7	4,4	3,9	108,5	15,7	3,6	5,4 b.	2,4
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	4,3	25,3	2,5	2,8	17,6	11,0	1,5	122,3	1,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1,3	3,6 b.	0,8	-	-	0,1	1,3	3,6 b.	0,9
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	111,4	93,5	65,3	1,0	15,4	4,1	110,4	98,1	75,9
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	36,4	144,2	21,4	11,3	82,4	45,1	25,1	2,2 b.	17,3
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	0,5	27,0	0,3	0,1	129,8	0,6	0,4	20,3	0,3
Turli xil tayyor buyumlar	5,2	96,5	3,0	5,1	99,4	20,3	0,1	35,0	0,1
Xizmatlar	3,9	143,1	2,3	0,8	143,7	3,1	3,1	142,9	2,1

2021- yilning yanvar-may oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida 2020- yilning mos davriga nisbatan sezilarli o'zgarishlar qayd etildi, biroq shuni ta'kidlash joizki, 2020- yilning mos davriga nisbatan mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar, asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari hamda xizmatlarning eksport tarkibida o'sish kuzatildi.

NAVOIY VILOYATINING EKSPORT HAJMLARI DINAMIKASI
(yanvar-may, mln. AQSh dollari)

Navoiy viloyatida 2021- yil yanvar-may oylarida eksport hajmi 170,5 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

EKSPORT TARKIBI DINAMIKASI
(yanvar-may, % da)

XSST tarkibi	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	7,9	2,4	4,4
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	6,4	9,6	2,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1,0	0,2	0,8
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	66,5	67,8	65,3
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	11,9	14,4	21,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	3,1	1,1	0,3
Turli xil tayyor buyumlar	0,3	3,0	3,0
Xizmatlar	2,9	1,5	2,3

2021- yil yanvar-may oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, so'nggi uch yil davomida eksport tarkibi dinamikasida asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari ulushi 9,5 punktga oshib, 21,4 % ni, turli xil tayyor buyumlar 2,7 punktga oshib, 3,0 % ni tashkil etdi.

NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR BO'YICHA EKSPORT HAJMI
(2021- yil yanvar-may, ming AQSh dollari)

Tuman va shahar nomi	Eksport hajmi	2020- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	170 488,4	96,9
Navoiy sh.	123 363,1	95,3
Zarafshon sh.	1 722,9	130,3
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	15 195,1	136,4
Konimex	141,7	16,0
Qiziltepa	4 770,1	34,2
Navbahor	8 460,4	75,7
Nurota	1 679,5	170,9
Tomdi	384,5	123,3
Uchquduq	714,9	84,9
Xatirchi	13 308,3	4,2 b.
Bo'linmaydigan hajm	747,9	-

2021- yil yanvar-may oylarida eksport hajmi 170,5 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan 96,9 % kuzatildi.

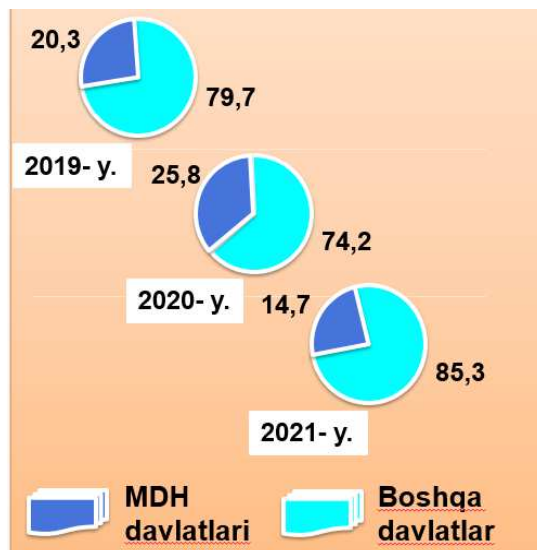
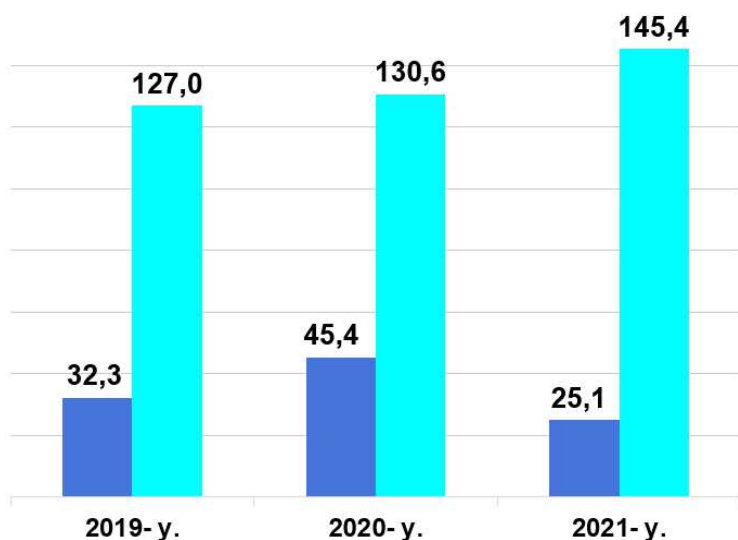

NAVOIY VILOYATINING EKSPORT HAJMI
(2021- yil yanvar-may, mln. AQSh dollari)

	Jami	2020- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Eksport hajmi	170,5	96,9	100,0
MDH davlatlari	25,1	55,1	14,7
Boshqa davlatlar	145,4	111,4	85,3

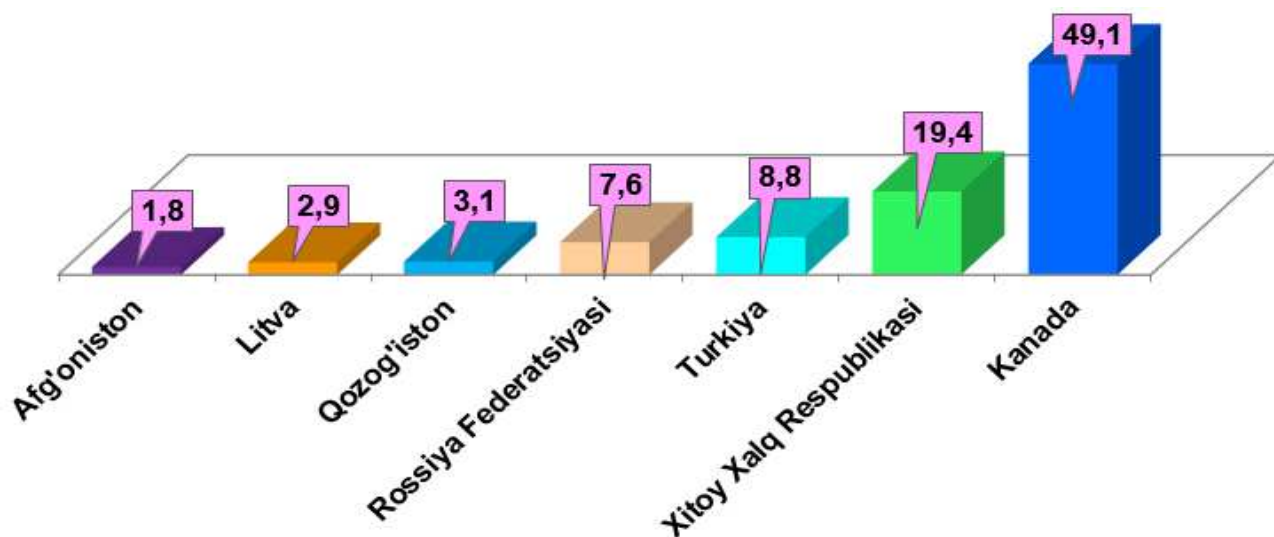
**MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA
XIZMATLAR EKSPORTINING HAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar-may, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan eksport ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich 14,7 va 85,3 % ni tashkil etdi.

NAVOIY VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI
(2021- yil yanvar-may, % da)

2021- yilning yanvar-may oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Kanada (eksport umumiy hajmining 49,1 %), Xitoy Xalq Respublikasi (19,4 %), Turkiya (8,8 %), Rossiya Federatsiyasi (7,6 %), Qozog'iston (3,1 %), Litva (2,7 %) va Afg'oniston (1,8 %) davlatlari saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi 92,7 % ni tashkil etmoqda.

Tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha yettita asosiy hamkor davlatlardan yetakchi bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi bir pog'onaga tushishi hisobiga, Kanada eksportdagi ulushi bo'yicha peshqadamlikni oldi.

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Jumladan, hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksportida ishtirok etgan davlatlar soni 32 tani tashkil etdi.

**NAVOIY VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA
AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI
(yanvar-may)**

Davlatlar	Ming AQSh dollari		2020- yilning yanvar-mayga nisbatan, % da	O'ri
	2020- y.	2021- y.		
Kanada	23 309,6	83 698,3	3,6 b.	1
Xitoy Xalq Respublikasi	13 887,5	33 064,0	2,4 b.	2
Turkiya	8 991,1	14 944,5	166,2	3
Rossiya Federatsiyasi	16 964,9	12 963,8	76,4	4
Qozog'iston	2 428,8	5 370,3	2,2 b.	5
Litva	1 914,4	4 938,8	2,6 b.	6
Afg'oniston	189,1	3 068,9	16,2 b.	7
Turkmaniston	6 931,7	2 600,8	37,5	8
Singapur	1 182,8	2 451,1	2,1 b.	9
Qirg'iz Respublikasi	17 472,7	2 042,0	11,7	10
Belarus Respublikasi	261,1	718,2	2,8 b.	11
BAA	612,2	691,8	113,0	12
Ukraina	1 028,7	689,0	67,0	13
Tojikiston	193,2	609,5	3,2 b.	14
Eron Islom Respublikasi	-	244,6	-	15
Chexiya Respublikasi	72,8	181,6	2,5 b.	16
Vetnam	-	175,1	-	17
Niderlandiya	-	143,6	-	18
Polsha	208,0	128,9	62,0	19
Hindiston	-	119,8	-	20

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar hamda asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari kiradi.

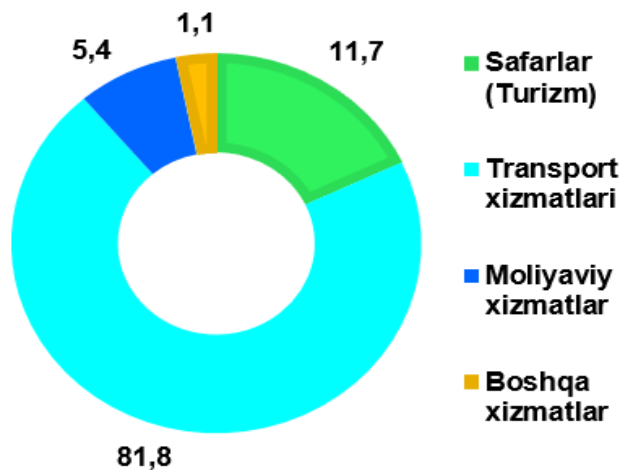

NAVOIY VILOYATINING AYRIM DAVLATLAR BILAN EKSPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar-may, ming AQSh dollari)

	Kanada		Xitoy Xalq Respublikasi		Turkiya		Rossiya Federatsiyasi	
	2020- y.	2021- y.	2020- y.	2021- y.	2020- y.	2021- y.	2020- y.	2021- y.
Jami eksport	23 309,6	83 698,3	13 887,5	33 064,0	8 991,1	14 944,5	16 964,9	12 963,8
shu jumladan:								
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	-	-	50,4	119,5	10,1	-	1 820,4	629,7
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	-	-	622,6	128,9	558,9	1 000,6	5 306,2	59,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	-	-	123,0	31,0	10,0	1 149,8	2,2	34,9
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	23 093,5	82 992,4	9 107,4	27 406,0	2 135,0	-	-	2,4
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	216,1	705,9	2 530,4	5 317,6	5 180,4	11 061,5	8 887,0	7 721,8
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	-	-	1 453,2	49,6	-	-	1,9	-
Turli xil tayyor buyumlar	-	-	-	11,2	88,7	-	457,8	3 786,5
Xizmatlar	-	-	0,5	0,2	1 008,0	1 732,6	489,4	729,0

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-may, ulushi, % da)

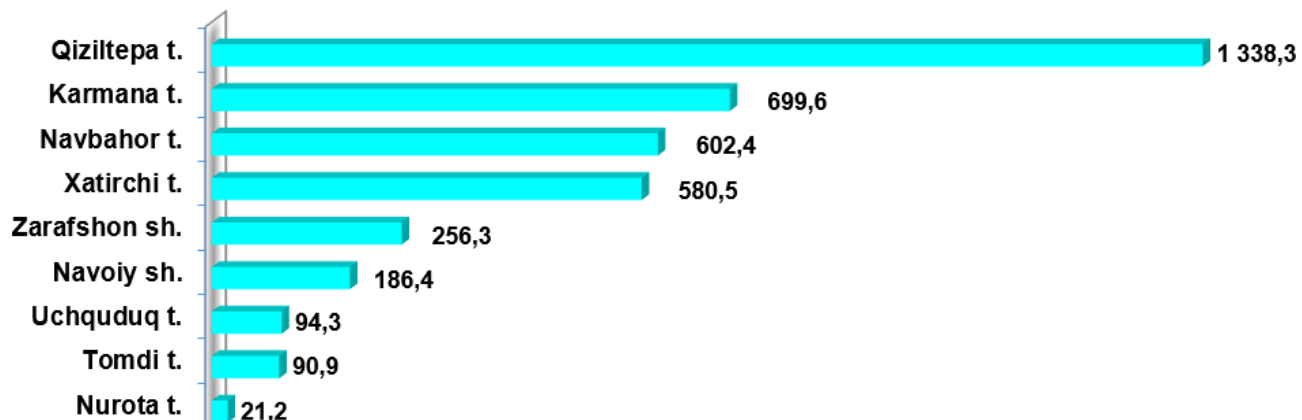

Xizmatlar eksporti hajmi 3,9 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 2,3 % ini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan 143,1 % ni tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari (81,8 %), safarlar (turizm xizmatlari) (11,7 %), moliyaviy xizmatlar (5,4 %), va boshqa xizmatlar (1,1 %) hissasiga to'g'ri kelgan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2021- yil yanvar-may, ming AQSh dollari)

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 3 869,9 ming AQSh dollar qiymatli 5 870,9 tonnadan ortiq meva-sabzavot eksport qilingan hamda 2020- yilning mos davriga nisbatan 95,1 % ni tashkil qildi. Meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash jami eksport hajmida 2,3 % ni tashkil etmoqda. Shundan salmog'i yirik hududlarda meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash eksporti hajmi Qiziltepa tumanida 1 338,3 ming AQSh dollarini, Karmana tumanida 699,6 ming AQSh dollarini, Navbahor tumanida 602,4 ming AQSh dollarini, Xatirchi tumanida 580,5 ming AQSh dollarini va Zarafshon shahrida 256,3 ming AQSh dollarini tashkil etmoqda.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qozog'iston (57,4 %), Qirg'iz Respublikasi (10,6 %), Belarus Respublikasi (9,1 %) va Rossiya Federatsiyasi (6,5 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI
(yanvar-may)

Davlatlar	2020- yil			2021- yil		
	Tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi *, % da	Tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi*, % da
Qozog'iston	903,6	506,9	12,5	4 057,4	2 220,7	57,4
Qirg'iz Respublikasi	771,8	1 065,6	26,2	272,6	412,4	10,6
Belarus Respublikasi	484,6	260,6	6,4	651,5	351,0	9,1
Rossiya Federatsiyasi	2 698,3	1 684,5	41,4	174,4	254,1	6,5
Eron Islom Respublikasi	-	-	-	196,0	200,0	5,2
Afg'oniston	521,8	118,2	2,9	174,1	134,2	3,5
Xitoy Xalq Respublikasi	51,2	50,4	1,2	128,0	119,5	3,1
Pokiston	48,0	72,0	1,8	25,0	99,9	2,6
Iroq	235,2	181,2	4,5	66,9	57,9	1,5
Estoniya	-	-	-	80,5	13,5	0,3
Latviya	-	-	-	44,5	6,7	0,2
Boshqa davlatlar	109,8	129,2	3,1	-	-	-

*-qiymat ifodasida

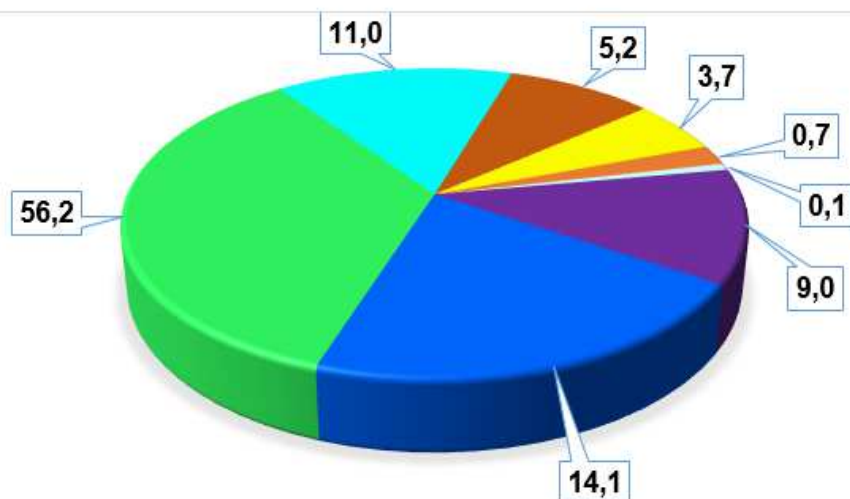
NAVOIY VILOYATINING IMPORTI (2021- yil yanvar-may)

2021- yil yanvar-may oylarida import hajmi 285,3 mln. AQSh dollarini va 2020- yilning mos davriga nisbatan 116,3 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (56,2 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (14,1 %), turli xil tayyor buyumlar (11,0 %) ga to'g'ri keldi.

XSST BO'LIMI BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-may, ulushi, % da)

- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar - 3,7 %
- Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari - 0,7 %
- Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar - 0,1 %
- Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar - 9,0 %
- Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari - 14,1 %
- Mashinalar va transport asbob-uskunolari - 56,2 %
- Turli xil tayyor buyumlar - 11,0 %
- Xizmatlar - 5,2 %

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvar-may oylarida import qilingan tovarlar hajmi 270,5 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 14,8 mln. AQSh dollariga yetdi.

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar-may)

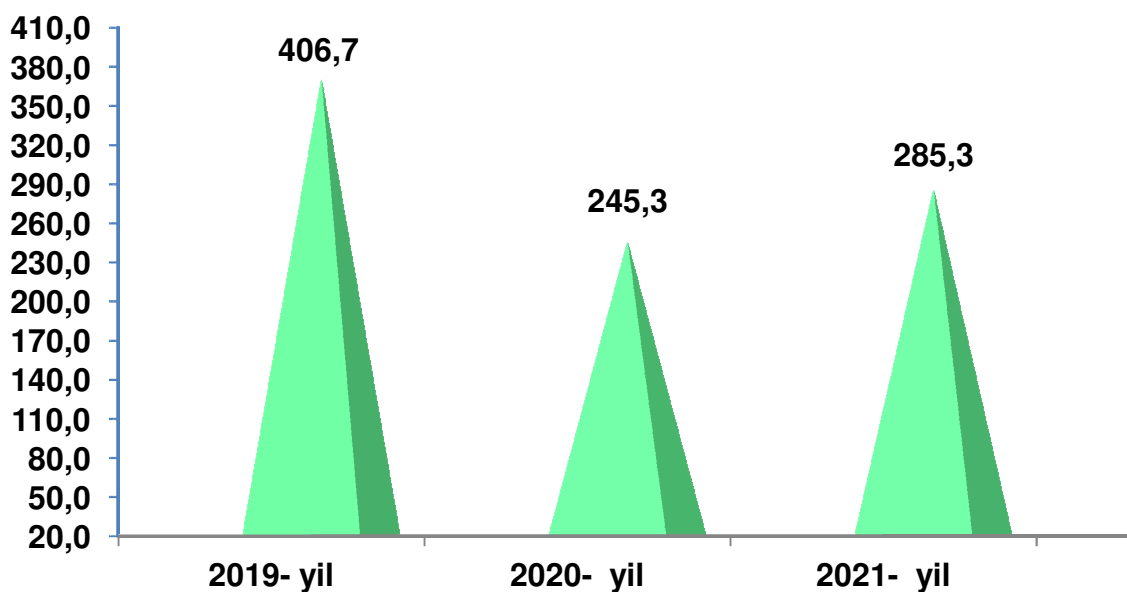
XSST tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da
Jami import	285,3	116,3	100,0	105,9	161,9	100,0	179,4	99,7	100,0
shu jumladan:									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	10,6	5,8 b.	3,7	9,1	7,8 b.	8,5	1,5	2,3 b.	0,8
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	1,8	138,9	0,7	0,8	3,8 b.	0,8	1,0	91,5	0,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,2	73,5	0,1	0,1	137,0	0,1	0,1	39,3	0,1
Hayvonlar va o'simliklar moylari, yog'lar va mumlar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	25,8	73,6	9,0	6,7	104,9	6,3	19,1	66,7	10,7
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	40,3	106,4	14,1	33,3	156,5	31,5	7,0	42,3	3,9
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	160,4	109,2	56,2	26,6	95,7	25,1	133,8	112,3	74,4
Turli xil tayyor buyumlar	31,4	2,2 b.	11,0	27,3	4,5 b.	25,8	4,1	49,8	2,3
Xizmatlar	14,8	187,8	5,2	2,0	81,2	1,9	12,8	2,4 b.	7,2

Importning eng katta ulushi, mashinalar va transport asbob-uskunolari (56,2 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (14,1 %), turli xil tayyor buyumlar (11,0 %), shuningdek MDH mamlakatlarida asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (31,5 %), turli xil tayyor buyumlar (25,8 %) ga to'g'ri keldi, boshqa xorijiy mamlakatlarga ham eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunolari (74,4 %) hamda kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (10,7 %) hissasiga to'g'ri keladi.

Joriy davrda import qilinadigan tovar va xizmatlarning umumiy hajmining tuzilishini tahlil qilish shuni ko'rsatdiki, 2020- yilning mos davriga nisbatan faqat oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (5,8 b. %), turli xil tayyor buyumlar (2,2 b. %), xizmatlar (87,8 %), nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari (38,9 %), mashinalar va transport asbob-uskunolari (9,2 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (6,4 %) o'sgan, ammo barcha import qilinadigan tovarlar 2020- yilning mos davriga nisbatan kamaydi.

NAVOIY VILOYATINING IMPORT HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-may, mln. AQSh dollari)

Navoiy viloyatida 2021- yil yanvar-may oylarida import hajmi 285,3 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI DINAMIKASI
(yanvar-may, ulush, % da)

XSST tarkibi	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	1,2	0,7	3,7
Ichimliklar va tamaki	0,3	-	-
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	1,9	0,6	0,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,2	0,1	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	7,6	14,3	9,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	15,3	15,5	14,1
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	61,0	59,8	56,2
Turli xil tayyor buyumlar	11,0	5,8	11,0
Xizmatlar	1,5	3,2	5,2

2021- yil yanvar-may oylarida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, turli xil tayyor buyumlarda 2020- yilning mos davriga nisbatan importning ulushi 5,8 % dan 11,0 % gacha, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlarda importining ulushi 0,7 % dan 3,7 % gacha, xizmatlarda esa 3,2 % dan 5,2 % gacha o'sdi.

NAVOIY VILOYATINING HUDUDLARI BO'YICHA IMPORT HAJMI
(2021- yil yanvar-may, ming AQSh dollari)

Tuman va shahar nomi	Import hajmi	2020- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	285 316,3	116,3
Navoiy sh.	168 079,5	123,6
Zarafshon sh.	5 678,3	3,8 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	89 219,1	120,1
Konimex	995,7	121,8
Qiziltepa	3 704,2	82,6
Navbahor	3 165,0	47,5
Nurota	3 624,4	63,1
Tomdi	2 812,3	289,9 b.
Uchquduq	2 167,6	14,2 b.
Xatirchi	3 067,7	151,5
Bo'linmaydigan hajm	2 802,5	-

2021- yil yanvar-may oylarida import hajmi 285,3 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan 116,3 % ni tashkil etdi.

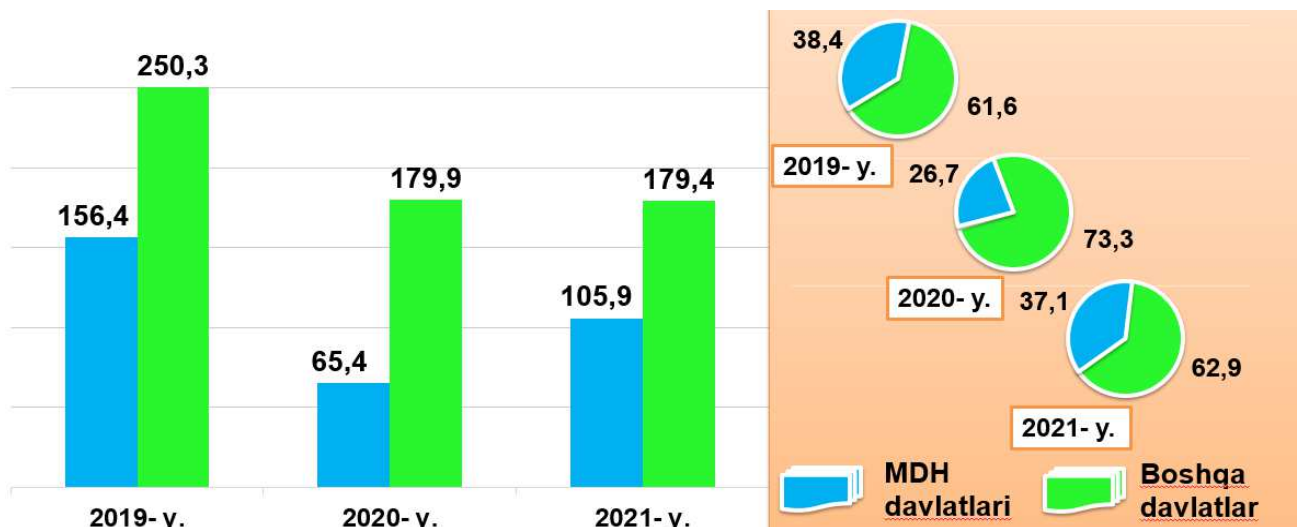
NAVOIY VILOYATINING IMPORT HAJMI
(2021- yil yanvar-may, mln. AQSh dollari)

	Jami	2020- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Import hajmi	285,3	116,3	100,0
MDH davlatlari	105,9	161,9	37,1
Boshqa davlatlar	179,4	99,7	62,9

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich 37,1 va 62,9 % ni tashkil etdi.

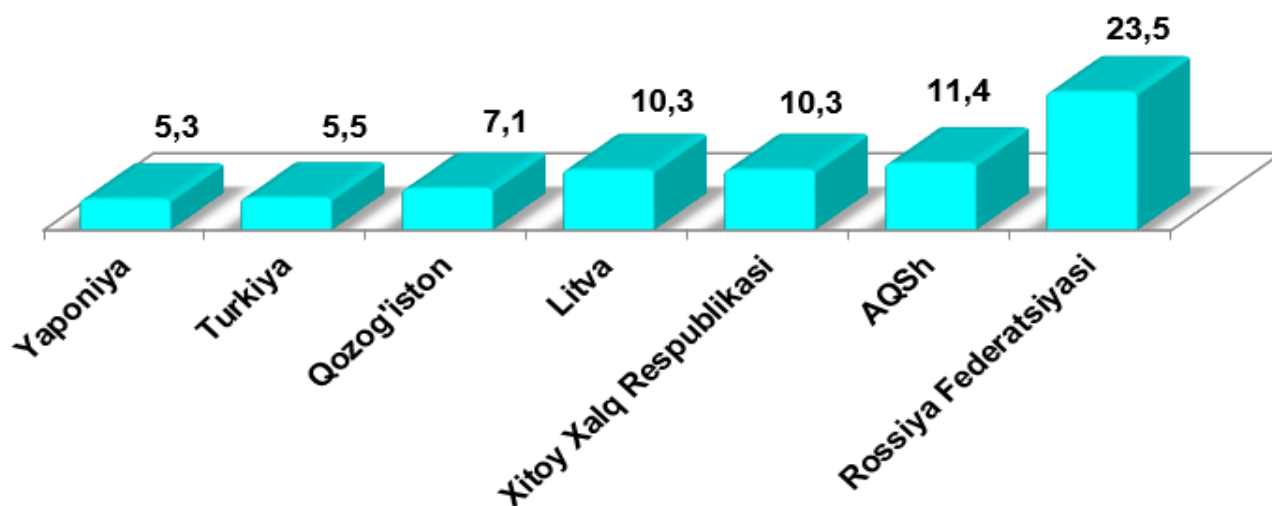
**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN TOVAR VA
XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar-may, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

Yetti yirik hamkor davlatlar (Rossiya Federatsiyasi, AQSh, Xitoy Xalq Respublikasi, Litva, Qozog'iston, Turkiya va Yaponiya davlatlari) jami importning 73,4 % ini tashkil qiladi, bu 209,5 mln. AQSh dollarini tashkil etadi.

NAVOIY VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI
(2021- yil yanvar-may, % da)

Mamlakatdagi sarmoyaviy muhit yaxshilangani sari va ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va uskunalar, shuningdek, ularning qismlari importining o'sishi tabiiydir. Shunday qilib, Rossiya Federatsiyasi, AQSh, Xitoy Xalq Respublikasi va Litvadan kiritilgan katta hajmdagi investitsiyalar natijasida, mahsulotlar importi hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

Hisobot davri yakunlariga ko'ra, import bo'yicha hamkor davlatlar orasida Rossiya Federatsiyasi umumiy import hajmida 23,5 % ulushi bilan AQSh davlatini 11,4 % ortda qoldirgan holda, birinchi o'rinni egalladi.

**TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTIDAGI YIGIRMATA YIRIK HAMKOR DAVLATLAR
(yanvar-may)**

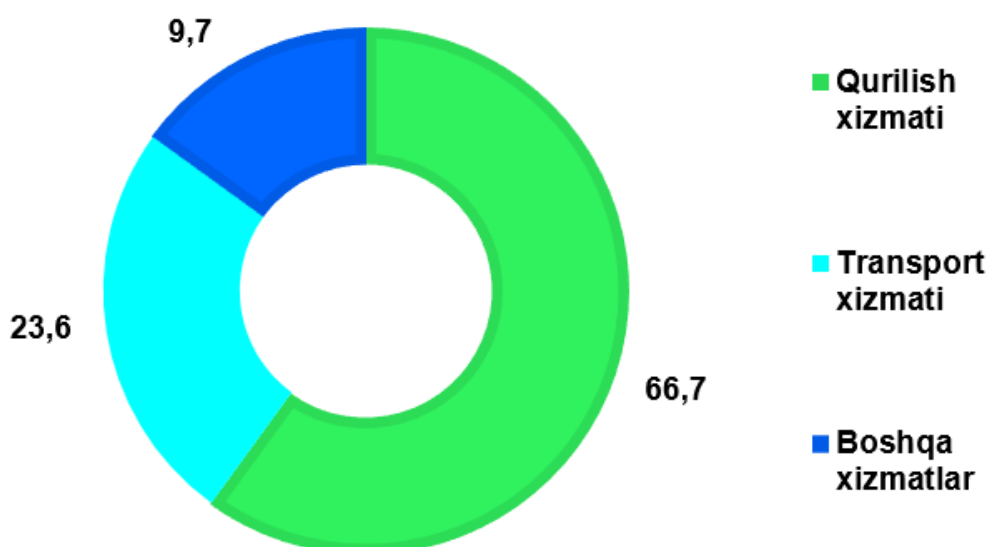
Davlatlar	Ming AQSh dollari		2020- yilning yanvar-mayga nisbatan, % da	O'rni
	2020- y.	2021- y.		
Rossiya Federatsiyasi	37 393,1	66 978,4	179,1	1
AQSh	14 323,0	32 578,2	2,3 b.	2
Xitoy Xalq Respublikasi	49 151,2	29 343,2	59,7	3
Litva	37 997,1	29 330,4	77,2	4
Qozog'iston	20 164,4	20 385,0	101,1	5
Turkiya	10 583,7	15 725,4	148,6	6
Yaponiya	3 024,5	15 200,7	5,0 b.	7
Koreya Respublikasi	33 703,4	13 573,0	40,3	8
Ukraina	7 024,2	12 179,4	173,4	9
Chexiya Respublikasi	3 373,0	10 117,6	3,0 b.	10
Germaniya	5 999,7	6 877,4	114,6	11
Italiya	2 899,1	5 498,8	189,7	12
Belarus Respublikasi	333,3	4 953,5	14,9 b.	13
Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	780,3	3 880,3	5,0 b.	14
Eron Islom Respublikasi	1 156,6	2 969,8	2,6 b.	15
Kanada	-	2 933,6	-	16
Estoniya	1 950,0	2 503,1	128,4	17
Fransiya	738,7	1 626,3	2,2 b.	18
Belgiya	509,7	1 170,0	2,3 b.	19
Indoneziya	1 313,0	970,5	73,9	20

2021- yil yanvar-may oylari yakuni bo'yicha 55 ta davlatlar bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

2021- yil yanvar-may oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi 14,8 mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 5,2 % ini tashkil etdi va o'tgan yilning mos davriga nisbatan 187,8 % ni tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi qurilish xizmatlari (66,7 %) va transport xizmatlari (23,6 %) dan iborat bo'ldi.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI
(2021- yanvar-may, ulushi, % da)

Shu bilan, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo'lmoqda.

Shuningdek, bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Navoiy viloyati statistika boshqarmasi

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi**

Tel.: (99879) 222-04-36